

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Івасечка Сергія Ігоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів частини третьої статті 307, частини третьої статті 309 Кримінального процесуального кодексу України

м. К и ї в
27 серпня 2020 року
№ 182-2(П)/2020

Справа № 3-137/2020(321/20)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Сліденка Ігоря Дмитровича – головуючого,
Головатого Сергія Петровича – доповідача,
Лемака Василя Васильовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Івасечка Сергія Ігоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів частини третьої статті 307, частини третьої статті 309 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Головатого С.П. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Івасечко Сергій Ігорович як суб'єкт права на конституційну скаргу (далі – Заявник) звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням

(вх. № 18/321 від 15 липня 2020 року) визнати такими, що не відповідають Конституції України, приписи частини третьої статті 307, частини третьої статті 309 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс) в частині „щодо заборони оскарження ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на рішення прокурора про відмову в задоволенні скарги на недотримання розумних строків слідчим, прокурором під час досудового розслідування“.

Згідно з приписами частини третьої статті 307 Кодексу „ухвала слідчого судді за результатами розгляду скарги на рішення, дію чи бездіяльність слідчого, дізнавача чи прокурора не може бути оскаржена, окрім ухвали про відмову у задоволенні скарги на постанову про закриття кримінального провадження, скарги на відмову слідчого, прокурора в задоволенні клопотання про закриття кримінального провадження з підстав, визначених пунктом 9¹ частини першої статті 284 цього Кодексу, про скасування повідомлення про підозру та відмову у задоволенні скарги на повідомлення про підозру“.

За приписами частини третьої статті 309 Кодексу „скарги на інші ухвали слідчого судді оскарженню не підлягають і заперечення проти них можуть бути подані під час підготовчого провадження в суді“.

На думку Заявника, приписи частини третьої статті 307, частини третьої статті 309 Кодексу не відповідають приписам частини другої статті 3, частини першої статті 8, частини першої статті 55, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів впливає таке.

Слідчий суддя Гусятинського районного суду Тернопільської області ухвалою від 9 серпня 2019 року наклав арешт на тимчасово вилучене майно (тягач та причіп), що належить Заявникові.

Заявник неодноразово звертався до суду з клопотаннями про скасування арешту, накладеного на належне йому майно, проте жодне з клопотань задоволено не було.

У березні 2020 року представник Заявника (адвокат Череватий П.М.) на підставі статті 308 Кодексу звернувся до керівника Чортківської місцевої прокуратури зі скаргою щодо недотримання слідчими Гусятинського відділення поліції Підволочиського відділу поліції ГУНП у Тернопільській області розумних строків досудового розслідування.

Перший заступник керівника Чортківської місцевої прокуратури постановою від 16 березня 2020 року відмовив представникові Заявника у задоволенні поданої ним скарги.

2.1. Представник Заявника звернувся зі скаргою до Гусятинського районного суду Тернопільської області, в якій просив скасувати постанову першого заступника керівника Чортківської місцевої прокуратури від 16 березня 2020 року та зобов'язати слідчих і прокурорів провести усі необхідні слідчі та процесуальні дії протягом десяти днів з дня постановлення ухвали за результатами розгляду цієї скарги.

Слідчий суддя Гусятинського районного суду Тернопільської області ухвалою від 30 березня 2020 року відмовив у задоволенні зазначеної скарги.

2.2. Тернопільський апеляційний суд ухвалою від 15 квітня 2020 року, посилаючись, зокрема, на приписи частини третьої статті 307 Кодексу, відмовив у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою представника Заявника.

2.3. Верховний Суд у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного кримінального суду ухвалою від 29 квітня 2020 року відмовив у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою представника Заявника на ухвалу Тернопільського апеляційного суду від 15 квітня

2020 року. Суд касаційної інстанції обґрунтував таке рішення приписами статті 309 Кодексу, зазначивши, що „вичерпний перелік ухвал слідчого судді, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування, визначений статтею 309 КПК. Інші ухвали слідчого судді оскарженню не підлягають (ч. 3 ст. 309 КПК), заперечення проти них можуть бути подані під час підготовчого провадження в суді. В розумінні положень статті 309 КПК, ухвала слідчого судді про скасування постанови прокурора про відмову у задоволенні скарги на недотримання розумних строків досудового розслідування та зобов'язання здійснити слідчі та процесуальні дії, не підлягає апеляційному оскарженню“.

3. Заявник стверджує, що „положення КПК, якими забороняється оскарження ухвали слідчого судді прийнятої за результатами розгляду скарги на рішення прокурора про відмову в задоволенні скарги на недотримання розумних строків слідчим, прокурором під час досудового розслідування, стали обмеженням <...> [його] конституційного права на судовий захист стосовно гарантій на апеляційний перегляд справи“.

Посилаючись на рішення Конституційного Суду України від 30 січня 2003 року № 3-рп/2003, від 13 червня 2019 року № 4-р/2019 Заявник доходить висновку, що „положення <...> ч. 3 ст. 309 КПК України не передбачають та виключають можливість реалізувати <...> конституційне право на ефективне оскарження – апеляційний перегляд означеної ухвали слідчого судді під час досудового розслідування“.

Аналізуючи приписи частини третьої статті 307, частини третьої статті 309 Кодексу у взаємозв'язку з Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (далі – Конвенція), Заявник зазначає, що приписи Кодексу, які він оспорує, „не узгоджуються із <...> метою Конвенції <...>, її статтями 6 та 13, які мають вищу юридичну силу відносно положень КПК України“.

На думку Заявника, „встановлений законодавцем обсяг судового захисту стосовно оцінки дотримання розумних строків під час проведення досудового розслідування має бути забезпечено під час розгляду відповідних скарг хоча б у двох судових інстанціях (слідчого судді суду першої інстанції та апеляційного суду)“.

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); у конституційній скарзі має міститись обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); суб'єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України (абзац перший частини першої статті 56); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

4.1. Аналіз остаточного судового рішення – ухвали Верховного Суду у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного кримінального суду від 29 квітня 2020 року – свідчить, що в ньому не застосовано приписів частини третьої статті 307 Кодексу. Отже, в цій частині конституційна скарга

не відповідає вимогам частини першої статті 55, абзацу першого частини першої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

4.2. Долучені до конституційної скарги судові рішення у справі Заявника свідчать, що він реалізував гарантоване статтею 55 Конституції України право на судовий захист.

4.3. За юридичною позицією Конституційного Суду України, що її викладено в Рішенні від 17 березня 2020 року № 5-р/2020, „право на апеляційний перегляд справи, передбачене пунктом 8 частини другої статті 129 Конституції України, є гарантованим правом на перегляд у суді апеляційної інстанції справи, розглянутої судом першої інстанції по суті. Водночас зазначений конституційний припис не позбавляє законодавця повноваження передбачити можливість апеляційного оскарження будь-якого рішення, що його ухвалює суд під час розгляду справи, але не вирішує її по суті, або встановити обмеження чи заборону на оскарження в апеляційному порядку окремих процесуальних судових рішень, якими справа не вирішується по суті“ (абзац восьмий підпункту 2.2 пункту 2 мотивувальної частини Рішення).

Заявник, стверджуючи про неконституційність приписів частини третьої статті 309 Кодексу, ототожнює право на апеляційний перегляд справи як конституційно визначену засаду судочинства з правом на апеляційне оскарження будь-якого рішення, зокрема ухвали слідчого судді під час досудового розслідування, проте таке ототожнення є хибним.

Наведене дає підстави стверджувати, що Заявник не обґрунтував тверджень щодо невідповідності приписів частини третьої статті 309 Кодексу приписам Конституції України, натомість висловив незгоду із законодавчим регулюванням питання щодо переліку ухвал, на які може бути подано апеляційну скаргу окремо від судового рішення. Отже, має місце невідповідність конституційної скарги вимогам пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

З огляду на те, що суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог частини першої, пункту 6 частини другої статті 55, абзацу першого частини першої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“, є підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Івасечка Сергія Ігоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів частини третьої статті 307, частини третьої статті 309 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

